

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อเสนอแนะรูปแบบการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- (1) ประชาชนในท้องถิ่นจำนวน 490 ครัวเรือน
- (2) ผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่จำนวน 105 ราย
- (3) นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง)
- (4) นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดศึกษาจากประชากร 4 กลุ่มดังกล่าว แล้วข้างต้นโดยสุ่มตัวอย่างมาเพื่อทำการศึกษากลุ่มละ 25 คน ในการสุ่มตัวอย่าง กรณีของประชาชนในท้องถิ่นกับผู้ประกอบการ ใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Sampling) ในส่วนของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีจำนวนไม่แน่นอนในแต่ละวันได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และกลุ่มนักวิชาการผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มต้นด้วยการอบรมผู้ช่วยผู้วิจัย จำนวน 5 คน เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ของการศึกษา รวมถึงตลอดจนคำตอบสำหรับข้อคำถามแต่ละข้อก่อนเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงให้ผู้ช่วยผู้วิจัยนำแบบสำรวจ จำนวน 100 ชุด ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกด้วยตนเอง หรือผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้อ่านให้ฟังโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ

3.3 เกณฑ์ในการประเมินผลความเชื่อมั่นโทรม

การวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโทรมข้อมูลที่รวบรวมได้จะวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักเกณฑ์ในการประเมินความ

เชื่อมโยงหลักเกณฑ์ในการประเมินความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ ใช้แบบฟอร์มการสำรวจแผนปฏิบัติการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ โดยดัดแปลงจากเกณฑ์ของสถาบันการวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ซึ่งประกอบด้วยประเด็นปัญหาหลัก 6 ประการและในประเด็นปัญหาหลักยังประกอบด้วยประเด็นปัญหาย่อย ๆ อีก 31 ปัญหา (ได้แสดงไว้ในภาคผนวก)

เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินความเชื่อมโยงให้คะแนนตามความเชื่อมโยงขององค์ประกอบย่อย ในแต่ละประเด็นปัญหาหลักแล้วนำเอาผลรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละปัญหามาหารด้วยจำนวนปัญหาย่อยเพื่อหาคะแนนเฉลี่ย คะแนนเฉลี่ยที่ได้จะเป็นค่าการประเมินความเชื่อมโยงมากน้อยต่างกันไปโดยกำหนดเกณฑ์ของคะแนนในการประเมิน ดังนี้

คะแนน	สภาพของการประเมินแหล่งท่องเที่ยว	ความเร่งด่วนในการแก้ไข
80-100	อยู่ชั้นวิกฤติ	- ต้องปรับปรุงแก้ไขทันที
60-79	มีปัญหาที่ต้องแก้ไข	- ปรับปรุงแก้ไข
50-59	มีปัญหาต้องเตรียมการแก้ไข	- เตรียมแผน
40-49	ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (เริ่มมีปัญหาขององค์ประกอบย่อยบางส่วนแต่ยังไม่เร่งด่วนในการแก้ไข)	- เฝ้าระวัง / ป้องกัน
20-39	มีปัญหาน้อย	-
0-19	มีปัญหาน้อยมาก	-

ในการประเมินโดยการให้คะแนนดังกล่าว คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มปัญหาแต่ละกลุ่มทั้ง 6 กลุ่มจะต้องมีคะแนนสูงกว่า 50 คะแนนขึ้นไปจึงนับว่ามีปัญหาความเชื่อมโยงจะต้องรับการพัฒนาฟื้นฟูตามลำดับความเร่งด่วน

การประเมินความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยว

1. สภาพเข้าถึง/เส้นทางคมนาคม มีองค์ประกอบดังนี้
 - ถนนผิวหน้าแข็ง (แอสฟัล)
 - ถนนลูกรัง (ใช้ได้ตลอดปี)
 - ถนนดิน (ใช้ได้เฉพาะฤดูแล้ง)
 - ทางเท้า
 - อื่น ๆ เช่น ทางน้ำ ฯลฯ

2. ความเชื่อมโยงโทรมของแหล่งท่องเที่ยว (รวมทั้งด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม)มีองค์ประกอบดังนี้

- สภาพความเป็นธรรมชาติ เหลืออยู่ (เปอร์เซ็นต์)
- เชื่อมโดยสภาพธรรมชาติ (ปรับหักพังตามอายุ/ภัยธรรมชาติ)
- เชื่อมโดยการกระทำของมนุษย์
- การค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว
- ปริมาณขยะสิ่งปฏิกูลที่ปรากฏ
- ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งปลูกสร้างไม่บดบังทัศนียภาพ
- มลภาวะที่เกิดจากมนุษย์ (น้ำ อากาศ เสียง ฯลฯ)
- กิจกรรมอื่น ๆ บริเวณข้างเคียง

3. ความเชื่อมโยงโทรมด้านสุนทรียภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีองค์ประกอบดังนี้

- ความเชื่อมโยงโทรมด้านสุนทรียภาพทางธรรมชาติ
- ความเชื่อมโยงโทรมด้านสุนทรียภาพของโบราณสถานโบราณวัตถุ
- ความเชื่อมโยงโทรมด้านสุนทรียภาพทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี

4. ด้านนโยบายและการจัดการ มีองค์ประกอบดังนี้

- ความสามารถในการรองรับของพื้นที่
- การดูแล บำรุงรักษา และการฟื้นฟู
- การให้ความรู้ ความเข้าใจให้แก่นักท่องเที่ยว
- การประชาสัมพันธ์

5. ด้านสาธารณูปโภค / สาธารณูปการ มีองค์ประกอบดังนี้

- ตำแหน่งที่ตั้ง
- สภาพพื้นที่รอบ ๆ บริเวณ
- สถานที่จอดรถ
- ที่นั่งพัก ศาลา หรืออื่น ๆ
- บริการแสงสว่าง ไฟฟ้า โทรศัพท์

6. สวัสดิภาพและความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว มีองค์ประกอบดังนี้

- ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ป้ายชื่อ สถานที่ เส้นทาง

- ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย
- ความปลอดภัยจากสัตว์
- ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติที่เกิดเป็นประจำ เช่น อุทกภัย วาตภัย ฯลฯ
- อื่น ๆ มีป้ายเตือนภัยเขตเสี่ยงภัย หน่วยกู้ภัย ฯลฯ

3.4 การจัดทำแผนฟื้นฟู

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นปัญหาหลัก 2 ประเด็น ผสมกับการสำรวจภาคสนามมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดแผนฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมาจากการศึกษาสภาพการณ์ในปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยว และระบบการประเมินความเสี่ยงโดยรวมโดยผู้วิจัยนำมาประมวลกับแผนหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและแผนลงทุนจังหวัดภูเก็ต